

Î N C H E I E R E

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne împotriva lui Glibiciuc Bogdan, intervenient accesoriu Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Glibiciuc Bogdan, intervenient accesoriu Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 27 iulie 2011, pârâtul Glibiciuc Bogdan, a fost înmatriculat la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne secția de zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat.

În acest sens, între Glibiciuc Bogdan și Ministerul Afacerilor Interne, a fost încheiat contractul individual de muncă cu numărul 049618, precum și acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, potrivit căruia după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne, pârâtul în baza hotărârii Comisiei pentru repartizare la serviciu, urma să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, nu mai puțin de 3 ani.

Ulterior, în urma modificărilor operate în Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului, la 15 martie 2013, de către Glibiciuc Bogdan a fost semnat angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, prin care acesta s-a angajat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne 5 ani.

În cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, Glibiciuc Bogdan s-a obligat să restituie cheltuielile suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

A relatat că după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare”, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 353 ef. din 13 iunie 2014, Glibiciuc Bogdan, a fost numit în funcția de ofițer de investigații al biroului zonal poliție criminală al sectorului de Poliție nr. 1 (Cantemir) al Inspectoratului de Poliție Cantemir, al Inspectoratului General de Poliție, al Ministerului Afacerilor Interne, cu acordarea gradului special – locotenent de poliție.

Ulterior, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției, al Ministerului Afacerilor Interne nr. 246 ef. din 16 mai 2018, pârâtul a încetat serviciul în Poliție, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. a), al Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016, prin depunerea cererii personale privind încetarea raporturilor de muncă.

A menționat că în total, Glibiciuc Bogdan, a activat în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat doar 47 de luni și 27 de zile, din cele 60 luni, în care urma să activeze. Respectiv, perioada nelucrată de către Glibiciuc Bogdan, constituie 12 luni și 03 zile, iar în coraport cu perioada de activitate desfășurată de facto, cheltuielile suportate de către Ministerul Afacerilor Interne constituie suma de 14 678,02 lei, conform calculului detaliat, anexat la cererea de chemare în judecată.

Totodată, potrivit pct. 4) din Hotărârea Guvernului nr. 923 din 04 septembrie 2001 „Cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat”, în cazurile când tânărul specialist refuză să se prezinte la locul de muncă conform repartizării sau își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ.

Pârâtul Glibiciuc Bogdan, nu a respectat prevederile capitolului II pct. 2), subpct. 2.1 al contractului individual de muncă, normele acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și nici angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare”, fapt care a dus la prejudicierea bugetului Ministerului Afacerilor Interne, cu suma de 14 678,02 lei.

A solicitat reclamantul încasarea din contul pârâtului a sumei de 14 678,02 lei, suportată cu titlu de cheltuieli pentru instruire la Academia „Ștefan cel Mare”, care urmează a fi transferată pe contul Ministerului Finanțelor – Trezoreria Regională Chișinău – bugetul de stat: Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată, care vor fi suportate de către Ministerul Afacerilor Interne, în legătură cu examinarea cauzei.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 20 iulie 2018, cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne, împotriva lui Glibiciuc Bogdan, a fost primită spre judecare în procedura scrisă cu valoare redusă.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 06 februarie 2018, în proces în calitate de intervenient accesoriu, a fost atrasă Academia „Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Glibiciuc Bogdan în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne, prin intermediul Ministerului Finanțelor, suma de 14 678 lei (paisprezece mii șase sute șaptezeci și opt) lei, 02 bani, suportată cu titlu de cheltuieli pentru instruire la Academia „Ștefan cel Mare”. S-a încasat de la Glibiciuc Bogdan, în beneficiul statului, suma de 440, 34 de lei cu titlu de taxa de stat.

La data de 17 iulie 2020, avocatul Serghei Rusev în interesele lui Glibiciuc Bogdan a depus cerere de apel, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 26 iunie 2020, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de avocatul Serghei Rusev în interesele lui Glibiciuc Bogdan. S-a casat integral hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că apelantul Glibiciuc Bogdan, după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, a activat conform repartizării în cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, o perioadă de 47 de luni și 27 de zile, fapt confirmat și de către reprezentantul intimatului, Ministerul Afacerilor Interne, în cererea de chemare în judecată. Respectiv, apelantul Glibiciuc Bogdan a activat conform repartizării o perioadă mai mare de perioada obligatorie de 3 ani prevăzută de legislația în vigoare la acel moment.

În acest context, instanța de apel a menționat că angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare”, prezentat la materialele cauzei civile și invocat de către reprezentantul intimatului, Ministerul Afacerilor Interne în justetea pretențiilor sale, nu poate fi reținut ca probă în justificarea pretențiilor intimatului, din următoarele considerente.

Conform conținutului angajamentului absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne, apelantul Glibiciuc Bogdan s-a obligat în temeiul alin. (6), art. 17 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului, să restituie cheltuielile de instruire, în cazul încetării raporturilor de serviciu în primii 5 ani de activitate, proporțional perioadei rămase neactivate.

Instanța de apel a considerat neîntemeiată argumentarea poziției intimatului prin invocarea angajamentului respectiv. Or, angajamentul respectiv a fost întocmit ulterior încheierii între apelant și intimat contractului individual de muncă și Acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă. Totodată, angajamentul menționat a fost întemeiat în baza legii adoptate ulterior încheierii contractului individual de muncă și Acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă.

Respectiv, rezultă că angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne, nu modifică contractul individual de muncă și Acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, or, este întemeiat în baza prevederilor legale adoptate ulterior încheierii acestora, și care în spiritul legislației civile nu poate avea efect retroactiv, și să modifice efectele unei situații juridice în curs de realizare, până la intrarea lor în vigoare.

Mai mult ca atât, prin angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne, apelantului Glibiciuc Bogdan i s-a creat o situație mai gravă ce ține de raporturile de muncă, față de situația în care s-a aflat la momentul încheierii contractului individual de muncă, ce este interzis de legislația muncii

Instanța de apel a relatat că angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” nu este parte a contractului individual de muncă încheiat între apelant și intimat, precum și nu se referă la nici una din clauzele contractului individual de muncă în cauză. Or, acest angajament nu se referă în mod direct la modificarea a careva clauze din contractul individual de muncă.

Mai mult ca atât, conform alin. (1), art. 68 Codul muncii, contractul individual de muncă nu poate fi modificat decât printr-un acord suplimentar semnat de părți, care se anexează la contract și este parte integrantă a acestuia.

Instanța de apel a indica că sunt inexplicabile trimiterile instanței de fond la pct. 4) din Hotărârea Guvernului nr. 923 din 04 septembrie 2001, cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat, în vigoare din 06 septembrie 2001, cu modificările ulterioare, potrivit căreia, în cazul în care tânărul specialist refuză să se prezinte la locul de muncă conform repartizării sau își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ.

Or, la caz nu s-a constatat că, apelantul Glibiciuc Bogdan, a refuzat să se prezinte la locul de muncă conform repartizării, sau că a încetat raporturile de serviciu, înaintea expirării termenului de 3 ani. Din contra, potrivit materialelor dosarului s-a constatat cu certitudine că, apelantul Glibiciuc Bogdan s-a prezentat la locul de serviciu unde a fost repartizat și a activat o perioadă mai mult de 3 ani, respectând întocmai prevederile Hotărârii Guvernului nr. 923 din 04 septembrie 2001, în vigoare din 06 septembrie 2001, cu modificările ulterioare.

La 25 noiembrie 2020 Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la 04 decembrie 2020 a declarat recurs motivat solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

În motivarea recursului s-a indicat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel cererea de recurs declarată la 25 noiembrie 2020 și respectiv la 04 decembrie 2020 de către Ministerul Afacerilor Interne împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Cahul este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 22 decembrie 2020 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.135).

Prin referința depusă la 15 ianuarie 2020 avocatul Rusev Serghei, reprezentantul lui Glibiciuc Bogdan a solicitat respingerea recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne ca fiind inadmisibil.

Prin referința depusă la 22 ianuarie 2021 și respectiv la 26 ianuarie 2021 Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne a solicitat admiterea recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de

apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Ministerul Afacerilor Interne.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru